

[Honoré]

første behandling af fru Inge Fischer Møller; det var LOs kartoffel, der skulle hyppes. Hvem der ikke kommer med, er f. eks. ældre tjenestemænd eller ikke-organiserede lønmodtagere. Det gør, at det i virkeligheden er et socialt uretfærdigt forslag, der her er tale om.

Det er også uretfærdigt over for modtagere af invalide- og førtidspension, som får et langt mindre beløb for ikke at arbejde. Ligesom fru Grethe Fenger Møller forudsiger jeg et pres for at hæve invalide- og førtidspensionerne, så de nærmer sig den højere efterløn.

Det er urigtigt at hævde, at A-kassemedlemmer og arbejdsgivere selv finansierer ordningen. Det begrundes man med, at disse 345 mill. kr. i første år altså skulle dække besparelser. Men vi ved jo slet ikke, hvor store besparelser en sådan ordning medfører. Hvis jeg ganger 17.000 efterlønsmodtagere med et beløb på et sted mellem 60.000 og 70.000 kr., er det da i hvert fald et milliardbeløb, der skal bruges. Det er i virkeligheden en camoufleret socialordning, der er tale om; det er i realiteten skatteyderne, der kommer til at betale efterlønnen.

Forslaget skulle ikke skaffe flere arbejdspladser, men skulle reducere arbejdsløsheden. Men det vil jeg betvivle, for retten til efterløn kommer jo også – selvfølgelig, havde jeg nær sagt – A-kassemedlemmer til gode inden for erhverv og inden for bestemte områder, hvor der ikke eksisterer nogen større arbejdsløshed. Derfor vil loven mange steder gøre det endnu vanskeligere at få arbejdskraft og vil derigennem øge lønpresset og vanskeliggøre den indkomstpøolitik, man med rette anser for det bedste middel til at reducere arbejdsløsheden.

Kristeligt folkepartis egne tanker går i retning af, at man koncentrerer opmærksomheden om de nedslidte ældre medborgere, overvejer en tilpasning af de sociale pensioner og øget anvendelse af deltidsbeskæftigelse, samt at en sådan ordning ikke blot er tænkt for bidragsydere til A-kasserne.

Schak Nielsen (DR):

Jeg tror – eller rettere sagt jeg ved – at der er gode intentioner bag dette lovforslag, og at der er god vilje til at løse problemerne. Jeg gør heller ikke krav på nogen ideal løsning – en sådan findes vel næppe i vores

komplerede tid – men jeg har en række principielle betænkeligheder, og det kan blive noget vanskeligt for os at støtte forslaget endelige udformning, medmindre der ændres nogle principper i det under udvalgsarbejdet.

Jeg mener, at loven gør forskel på borgerne, ikke mindst de første år, men også i sit princip, jeg mener, at den fremmer organisationsvældet, og jeg mener, at de 60–67-årige må føle sig utrygge. Jeg deler ikke hr. Melchioris opfattelse af, at man ikke kan bruge ordet diskrimination. Jeg mener, at alene den debat, der føres her og andre steder, kan være lidt chokerende for de ældre: de går ligefrem og får dårlig samvittighed over, at de optager pladsen for andre. Jeg mener under alle omstændigheder, det bliver lettere at skubbe dem ud mod deres vilje, dels efter pres fra arbejdsgiverne, dels – hvad der er menneskeligt værre – efter pres fra yngre kolleger. Der er en hel del psykologiske virkninger, som er uoverskuelige, og det kan få tragiske følger.

Det er ikke noget, jeg står og finder på uden videre, sagkundskaben har jo talt om det, og det har stået i Ugeskrift for Læger – jeg har godt nok ikke set det – men der var jo i TV i aftes en overlæge, der udtalte sig om disse ting, og han er under alle omstændigheder fagmand på dette område; det var de samme betænkeligheder, som jeg gav udtryk for i radioen i lørdags.

Nu siger man, at loven skal være selvfinansierende med $\frac{2}{3}$ til arbejdsgiverne og $\frac{1}{3}$ til lønmodtagerne. Det er jo et princip, man bruger meget hos vore EF-partnere. Vi har ikke tidligere her i landet haft den skik, at vi belaster arbejdsmarkedet med sociale opgaver i større stil i alt fald. Er det mon noget, man nu vil bruge mere af i fremtiden, således at vi også på dette punkt er ligestillet med vore EF-partnere? Hvis noget sådant skulle ske, er det lidt af en skæbnens ironi, at det netop er arbejdsministeren, der skal stå for det.

Vi kunne tænke os en førtidspension eller en deltidspension for alle borgere uanset organisationsforhold, men som et led i det sociale system, så der kunne gives nedslidte borgere mulighed for at spænde helt eller delvis fra før den egentlige pensionsalder. Det er vores principielle holdning til denne sag, og bliver den tilgodeset under udvalgsarbejdet, vil vi se nærmere på det.